

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Acompanyament a l'alumnat

09/06/2023

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Índex

Acompanyament a l'alumnat	3
1 Context de l'acompanyament a l'alumnat	3
2 Orientació educativa. Àmbits de desenvolupament	3
2.1 Acció orientadora als centres educatius	4
2.2 Procés de desenvolupament des de l'orientació	5
3 Benestar de l'alumnat	7
3.1 Coordinador o coordinadora de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat	7
3.2 Promoció de la salut	8
3.2.1 Benestar emocional	8
3.2.2 Coeducació i perspectiva de gènere	10
4 Abordatge de les violències. El pla les escoles lliures de violències	11
4.1 Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV)	11
4.2 Aplicació web UsApps	12
4.3 Referents del pla Les escoles lliures de violències	12
5 Normativa aplicable (acompanyament a l'alumnat)	14

Acompanyament a l'alumnat

1 Context de l'acompanyament a l'alumnat

L'orientació és un procés continuat d'acompanyament i suport a l'alumnat durant el seu desenvolupament formatiu, en el context de l'educació formal, però també en els contextos socials, comunitaris i laborals.

Aquest acompanyament ha de permetre desenvolupar un itinerari personalitzat i significatiu per a la pròpia persona, amb vista a millorar-ne el benestar i la participació activa en la societat.

2 Orientació educativa. Àmbits de desenvolupament

L'orientació educativa es desenvolupa en aquests àmbits: l'orientació personal i social, l'orientació acadèmica i l'orientació professional.

Orientació personal i social

L'orientació personal i social s'ocupa de l'acompanyament en el procés de desenvolupament de cada infant o jove i de proposar estratègies, activitats i recursos que afavoreixen la presa de consciència de les pròpies característiques, gestió de les emocions i models d'interacció social per promoure el benestar, la convivència i la col·laboració.

És una tasca que impregna totes les actuacions del personal docent. Ajudar l'alumnat a identificar el seu potencial o guiar-lo en la gestió adequada de les relacions socials són tasques habituals.

L'orientació personal pot desenvolupar-se amb accions com la identificació d'aptituds, valors i habilitats, entrevistes de tutoria per tal abordar aspectes per a la millora del benestar o la gestió del malestar emocional i altres actuacions per al tractament individualitzat de conflictes o dificultats.

L'orientació social té a veure amb tots els aspectes que tracten la relació amb els altres i amb l'entorn: gestió de les interaccions i dels conflictes, cohesió de grup, conductes de risc, dinàmiques grupals, etc.

Orientació acadèmica

L'orientació acadèmica s'ocupa de tots els aspectes que milloren el desenvolupament dels aprenentatges acadèmics, considerats globalment. Vetlla perquè els aprenentatges es desenvolupin amb coherència interna i tenint en perspectiva tot l'itinerari.

Inclou aspectes com l'autoestima acadèmica, la motivació acadèmica, l'atenció, els hàbits i les tècniques d'estudi, l'establiment d'un clima favorable per a cada tipus

d'aprenentatge i l'optimització dels recursos disponibles per al desenvolupament de cada alumne.

S'intervé en aquest àmbit quan el professorat presenta tècniques d'estudi a l'alumnat, preferentment en el context de cada matèria, adaptades al contingut d'aprenentatge. El treball planificat per al reforçament dels hàbits d'estudi ha de permetre un millor aprofitament de les tècniques d'estudi.

El desenvolupament de programes de motivació acadèmica, o d'atenció a l'aula, són també eines per a la millora de l'aprenentatge.

Són activitats puntuals d'orientació acadèmica les xerrades sobre itineraris o l'optativitat, les jornades de portes obertes en el moment de transició entre etapes o les actuacions de coordinació entre etapes per part dels i les professionals.

Orientació professional

L'orientació professional s'ocupa del procés de desenvolupament d'un projecte vocacional o professional que cada persona va madurant al llarg de la vida. S'inicia durant l'educació bàsica i ha de permetre una primera elaboració de l'itinerari formatiu, que s'anirà modificant durant tota la seva vida laboral.

Aquest àmbit concentra les actuacions relacionades amb el coneixement progressiu dels itineraris formatius i professionalitzadors i de l'oferta educativa vigent, i la comprensió del món laboral i les seves dinàmiques.

S'orienta professionalment contextualitzant alguns continguts de les diferents matèries en casos o situacions professionals, potenciant determinades professions i fent xerrades i visites relacionades amb determinats contextos professionals, itineraris acadèmics o recursos municipals.

La formació no formal s'ha d'impulsar per afavorir des d'una vessant més pràctica tant el coneixement de les pròpies aptituds com determinats entorns laborals.

2.1 Acció orientadora als centres educatius

L'acció orientadora és una tasca compartida per tot el personal educatiu, tot i que cadascú la desenvolupa en el marc de les funcions que li corresponen.

Acció tutorial

És la responsabilitat orientadora que assumeix el conjunt del professorat d'un centre en el desenvolupament de la seva tasca docent, tant quan imparteix la seva matèria i la posa en relació amb el context de la realitat social i laboral, com en qualsevol altra interacció amb l'alumnat quan es treballen aspectes personals, socials, d'aprenentatge i/o vocacionals.

Una forma de desenvolupar l'acció tutorial orientadora és quan es detecta el gaudi d'un alumne o alumna d'uns sabers, activitats o situacions d'aprenentatge i se li proporciona l'oportunitat d'aprofundir, informació sobre itineraris formatius i possibilitats laborals que

hi tinguin relació.

L'establiment d'un bon clima a l'aula i de centre, afavorint dinàmiques de col·laboració i de solució de conflictes i contribuint a la millora de les habilitats socials i personals de l'alumnat, té un efecte positiu tant en el procés d'aprenentatge com en el desenvolupament de l'alumnat.

Tutoria

És la responsabilitat de cada tutor o tutora en relació amb el grup del que exerceix aquesta funció. Pot ser un grup classe sencer o un petit grup d'alumnes. Permet fer el seguiment del grup i de tots els aspectes relacionats amb l'aprenentatge i l'orientació en les diferents dimensions.

Aquest rol específic implica una triple mirada:

La coordinació de l'equip docent per a tots els aspectes relacionats amb el desenvolupament personal, social, acadèmic i vocacional del grup classe.

El seguiment de cada alumne o alumna i del grup respecte d'aquests mateixos conceptes.

La relació amb les famílies.

El tutor o tutora és una figura clau per al bon funcionament del grup classe i tot i que cada docent ha de contribuir-hi des de la seva participació en l'equip docent i en la seva assignatura, l'hora de tutoria ha de ser un punt referencial per al seguiment grupal i global de l'activitat i les dinàmiques de cada grup classe.

És un espai i un temps propici per tractar qüestions de caràcter transversal que afecten alguns o tots els alumnes del grup classe i per fer activitats complementàries a les que s'integren en el dia a dia de les assignatures.

Altres accions d'orientació

A més de l'acció tutorial i la tutoria, els centres acostumen a organitzar altres accions que van adreçades a l'alumnat (visites a altres centres, xerrades informatives, entrevistes fora de l'horari lectiu) o be adreçades a futurs alumnes i les seves famílies (portes obertes, sessions informatives, activitats per a l'alumnat de primària organitzades al centre de secundària).

2.2 Procés de desenvolupament des de l'orientació

Es pot establir un recorregut diacrònic que permet estructurar l'acció orientadora des del punt de vista del procés que segueix cada alumne des que arriba a un centre fins que en marxa: Accés > Acollida > Familiarització acadèmica > Intensificació d'aprenentatges > Traspassos i transicions.

Accés

L'accés fa referència a vetllar perquè les condicions del centre i de l'oferta estiguin

realment a l'abast de tota la població a la qual va adreçada: que no hi hagi cap element que dificulti la participació d'algun alumne o alumna, especialment dels que es troben en situacions de vulnerabilitat, com poden ser la distància al centre des del domicili, condicions socioeconòmiques o altres impediments.

Quan un alumne o alumna se sent amenaçat, té un dèficit alimentari, les condicions de seguretat i protecció estan compromeses o no disposa dels elements materials mínims, no té les condicions adequades per aprendre.

Acollida

L'acollida són les accions -de caràcter continuat i sistemàtic- encaminades a promoure la plena incorporació de l'alumne o alumna i la seva família a la comunitat educativa, en general, i al grup, nivell o activitat, en particular.

Les accions d'acollida poden començar abans de l'inici del curs escolar en què l'alumne o alumna s'incorpora i es poden prolongar molt més enllà de les primeres setmanes o mesos del curs.

Té una doble vessant:

- La institucional, amb el conjunt d'accions d'acollida que s'organitzen per a tot l'alumnat i famílies quan s'incorporen al centre (tant si ho fan a principi de curs i/o etapa o en qualsevol altre moment).
- La individual, que té a veure amb els mecanismes d'acompanyament i seguiment personalitzats que necessiten algunes persones en atenció a les seves circumstàncies.

Familiarització acadèmica

Consisteix en el disseny i la planificació educativa per tal que cada alumne o alumna es pugui incorporar a les dinàmiques d'ensenyament-aprenentatge pròpies del centre, del cicle i del nivell corresponents per desenvolupar els sabers i les competències pròpies en relació amb l'assoliment dels objectius d'aprenentatge des de la perspectiva orientadora.

Intensificació dels aprenentatges

Aquesta fase del procés orientador ha de potenciar l'aprofitament global dels recursos del centre perquè cada alumne o alumna vagi trobant el seu camí i desenvolupant-se personalment, social, acadèmica i vocacional al mateix temps que progressa en els aprenentatges i en les dinàmiques interpersonals.

Traspassos i transicions

Les transicions -o canvis d'etapa- són moments en què es materialitzen modificacions en la composició de grups i variacions en les estratègies metodològiques, en les dinàmiques i en els sabers o continguts.

Convé preparar-les perquè no suposin esculls, especialment per a alumnes amb més dificultats.

Des del punt de vista processual, són la darrera fase del procés orientador, però cal planificar-les molt abans i són el resultat de la feina feta durant tot el cicle que s'acaba (sigui un curs, un cicle o una etapa).

3 Benestar de l'alumnat

3.1 Coordinador o coordinadora de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat

Als centres educatius el coordinador o coordinadora de coeducació, convivència i benestar treballa conjuntament amb la direcció del centre i desenvolupa les funcions per impulsar la coeducació en la comunitat educativa, promoure la convivència positiva en el centre educatiu, protegir l'alumnat davant de situacions de violència i vetllar pel benestar emocional de l'alumnat.

Les funcions del coordinador o coordinadora de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat són:

- a. Coordinar amb la direcció del centre educatiu el projecte de convivència i totes les actuacions relacionades amb el desplegament de les seves funcions.
- b. Vetllar perquè el projecte educatiu de centre i les programacions de les àrees i matèries incorporin els vectors de benestar emocional, de coeducació i perspectiva de gènere, de ciutadania democràtica i de consciència global.
- c. Promoure dins el projecte de convivència mesures que assegurin el màxim benestar per als infants i adolescents, així com la cultura del bon tracte envers aquests.
- d. Fomentar entre la comunitat educativa la utilització de mètodes de resolució pacífica de conflictes amb enfocament restauratiu.
- e. Garantir el respecte de tot l'alumnat, especialment amb el que presenta circumstàncies d'especial vulnerabilitat o diversitat.
- f. Donar a conèixer i proposar activitats formatives adreçades a la comunitat educativa en relació amb la coeducació, la convivència i el benestar emocional.
- g. Informar la comunitat educativa sobre els protocols en matèria de prevenció i protecció de qualsevol forma de violència.
- h. Promoure estratègies per identificar possibles situacions de risc o de violència contra l'alumnat i impulsar l'adopció de mesures d'intervenció en el marc dels protocols previstos pel Departament d'Educació.
- i. Identificar-se davant la comunitat educativa com a referent per a les comunicacions relacionades amb possibles casos de violència al centre mateix o al seu entorn.
- j. Garantir l'adequada confidencialitat en les intervencions i promoure mesures per evitar l'estigmatització de qualsevol dels membres de la comunitat educativa.

- k. Ser el referent de coeducació i perspectiva de gènere del claustre del pla Les escoles lliures de violències.

3.2 Promoció de la salut

L'Acord marc de salut i educació cerca millorar la salut de la població escolaritzada mitjançant accions de promoció i protecció de la salut, de prevenció de la malaltia i detecció i atenció precoç a les situacions de risc en col·laboració amb els centres educatius i serveis de salut comunitària presents en cada territori.

Per dur-ho a la pràctica, els centres educatius i els serveis de salut comunitària presents en el territori col·laboren portant a terme accions i programes relacionats amb la salut mental, la salut afectiva, la salut sexual, les addiccions comportamentals i addiccions a substàncies, la salut alimentària, l'activitat física saludable, les violències i la salut social, les malalties infeccioses i la salut bucodental.

3.2.1 Benestar emocional

El benestar emocional s'entén com una de les bases clau de la salut física, emocional, social i personal de l'alumnat.

El currículum de l'educació bàsica es fonamenta en sis vectors i posa una especial atenció al benestar emocional d'infants i joves, que comprèn tant l'experiència subjectiva de sentir-se bé, en harmonia i amb tranquil·litat, com l'experiència personal de satisfacció amb si mateix per poder fer front a les dificultats i superar-les en positiu, que permetran un millor accés als aprenentatges i a les vivències socials.

En relació amb el benestar emocional, a l'educació bàsica i a la postobligatòria el clima escolar positiu és un factor de protecció que promou el benestar emocional de tota la comunitat educativa i l'establiment de vincles que fomentin el sentiment de pertinença, la identificació amb el grup, el reconeixement de la diferència, l'equitat, la seguretat emocional i les relacions personals positives, i la convivència pacífica, i afavoreix una actitud positiva de l'alumnat envers el seu futur en tots els àmbits de la seva vida.

El currículum ha de contribuir al benestar emocional generant iniciatives que ajudin l'alumnat a desplegar les competències emocionals que, partint de l'autoestima, van des de la consciència i la regulació emocional fins a l'autonomia personal i la competència social.

En l'educació infantil i primària es continua reforçant la importància del vincle amb el tutor o tutora perquè es prioritza l'autoestima, les relacions socials, la seguretat i l'autoconfiança, que permetran un millor accés als aprenentatges i a les vivències socials.

A secundària, i a tota l'educació postobligatòria, promoure el sentiment de pertinença reforça l'establiment d'un context d'aprenentatge òptim i millora la convivència, i

afavoreix una actitud positiva de l'alumnat envers el seu futur en tots els àmbits de la seva vida.

El Departament d'Educació desenvolupa diversos programes i actuacions per millorar el benestar emocional de l'alumnat.

Programa de benestar emocional "Benestar per estar bé!"

El programa [Benestar per estar bé!](#) parteix de l'Estratègia Nacional de Salut Mental 2022-2026, i vol donar suport als docents per facilitar-los eines per desenvolupar la competència socioemocional, eines que els permetin acompanyar l'alumnat en la millora del seu benestar i en la regulació de la gestió emocional.

Està format per un equip de professionals de l'àmbit de la psicologia i la pedagogia i estan ubicats als serveis centrals del Departament d'Educació.

Aquest programa va dirigit a tots els docents i professionals de l'educació dels centres sostinguts amb fons públics i concertats del darrer cicle d'educació primària, de l'educació secundària obligatòria i dels estudis postobligatoris (batxillerat, cicles formatius de grau mitjà i superior, ensenyaments artístics, programes de formació i inserció, i educació d'adults).

Aquest pla duu a terme les actuacions següents:

- Atenció telefònica als tutors i tutores i als i les professionals de l'educació per fer assessorament en demandes relacionades amb el benestar emocional de l'alumnat.
- Acompanyament presencial i telefònic als centres educatius en situacions d'emergència relacionades amb el benestar emocional de l'alumnat.
- Acompanyament als centres per a la millora de la gestió emocional de la comunitat educativa.
- Acompanyament per a la millora de la gestió emocional dels grups classe.
- Elaboració de recursos i material didàctic per als centres educatius.
- Formació al professorat relacionada amb el benestar emocional de l'alumnat.
- Assessorament als docents a l'hora d'acompanyar o dissenyar intervencions amb les famílies en el context del benestar.
- Campanyes de sensibilització i divulgació relacionades amb el benestar emocional.

El marc horari d'atenció és de 8 a 19 hores, de dilluns a divendres, per telèfon (900 84 1 383) o per correu electrònic (equipbenestaremocional.educacio@gencat.cat).

Quan l'actuació ho requereix, els professionals es desplacen arreu del territori.

Guia per a l'abordatge de la conducta suïcida i de les autolesions no suïcides en el centre educatiu

Els centres educatius són espais per detectar i prevenir el malestar emocional en relació amb la conducta suïcida. D'aquí sorgeix el propòsit conjunt del Departament d'Educació i del Departament de Salut d'implementar aquest material per a l'abordatge del suïcidi i les autolesions no suïcides en l'àmbit educatiu, per atendre tot l'alumnat de

l'escolaritat obligatòria i postobligatòria, que ofereix unes pautes adequades per a l'actuació coordinada i precoç en els centres educatius.

En aquesta [Guia](#) es presenten orientacions a través de circuits de com cal actuar de forma coordinada entre els agents educatius i de salut davant d'una verbalització d'intencionalitat suïcida, d'una temptativa de suïcidi o de la mort per suïcidi.

S'ha elaborat també un infografia de suport als i les docents en relació amb les [actituds davant les situacions autolesives no suïcides d'alumnes](#).

3.2.2 Coeducació i perspectiva de gènere

La coeducació és l'acció educadora que potencia la igualtat real d'oportunitats i valora indistintament l'experiència, les aptituds i l'aportació social i cultural de dones i homes, en igualtat de drets, sense estereotips sexistes, homofòbics, bifòbics, transfòbics o androcèntrics ni actituds discriminatòries per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

Es tracta d'una línia estratègica del Departament d'Educació que vol abraçar diferents àmbits de treball: la coeducació des del currículum, la coeducació des de l'organització dels centres i els drets sexuals i reproductius en l'àmbit educatiu.

El Departament posa a disposició dels i les docents eines, recursos i formació per a cadascun d'aquests àmbits.

Coeducació des del currículum

Aquest àmbit aspira a garantir la incorporació de la coeducació i la perspectiva de gènere en les unitats didàctiques, projectes i activitats que es fan a les aules. Per garantir-ho, el [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, estableix l'existència del vector transversal de la perspectiva de gènere. Així, un currículum dissenyat amb perspectiva de gènere vol:

- Fer efectiva l'educació integral de les persones.
- Posar fi als estereotips de gènere i a l'assignació de rols en funció del sexe i el gènere.
- Superar les desigualtats i discriminacions i erradicar la violència.

Per dur-ho a la pràctica, els i les docents poden consultar la pàgina sobre [el nou currículum](#), i tenen a disposició un seguit d'eines derivades del [Coeduca't](#), amb recursos i formacions.

Coeducació des de l'organització dels centres

Aquest àmbit vol garantir que tota l'organització, la documentació i el disseny d'espais dels centres educatius responguin a una perspectiva coeducativa.

Un dels elements fonamentals per garantir-ho és el [Projecte de convivència](#), un document que ha de reflectir les accions que el centre educatiu desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat escolar per a la convivència i la gestió

positiva dels conflictes; entre aquestes accions s'inclou un eix que correspon a la coeducació.

Per dur-ho a la pràctica el Departament d'Educació posa a disposició dels centres una aplicació i eines de diagnosi, així com diferents recursos i formacions, també derivades del "Coeduca't".

A més, per garantir-ne l'aplicació, tots els centres educatius han de disposar d'una figura de coordinació de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat.

Drets sexuals i reproductius en l'àmbit educatiu

Aquest àmbit s'emmarca dintre de l'Estratègia Nacional de Drets Sexuals i Reproductius de la Generalitat de Catalunya, i cerca garantir aquests drets per a totes les persones, començant per l'àmbit educatiu.

En aquest àmbit s'inclou:

- La implantació i el desplegament als centres educatius del model d'educació afectivosexual.
- El Pla de l'equitat menstrual, que vol garantir al conjunt de dones i persones menstruants del país l'equitat menstrual, entesa com la garantia d'accés als productes mensuals que esculli cadascuna. El Departament ha posat a disposició dels docents una [Guia de l'equitat menstrual](#).
- Una de les actuacions destacades d'aquest Pla és [La meva regla, les meves regles](#). Consisteix a distribuir productes mensuals reutilitzables i mediambientalment sostenibles (copa, calces i compreses) a alumnes de tercer d'ESO dels centres educatius. El repartiment anirà acompanyat de sessions formatives sobre educació menstrual.
- La sensibilització vers la defensa de les persones LGTBI+.

4 Abordatge de les violències. El pla les escoles lliures de violències

El pla [Les escoles lliures de violències \(LELV\)](#) forma part d'una de les línies estratègiques del Departament, que vol donar visibilitat a les violències naturalitzades als centres educatius, tot identificant-les per abordar-les i protegir infants i adolescents.

El pla posa l'alumnat i el seu benestar al centre de les actuacions que se'n desprenen, per garantir-ne la protecció i l'atenció especialitzada.

4.1 Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV)

Per donar compliment a tots els objectius del pla Les escoles lliures de violències, el Departament d'Educació crea el 2021 la [Unitat de Suport a l'Alumnat en situació de Violència \(USAV\)](#), dependent de la Direcció General de l'Alumnat i ubicada als serveis

centrals del Departament d'Educació.

La USAV ofereix escolta activa a les víctimes i posa en marxa totes les actuacions requerides d'acord amb els protocols establerts. Per tant, la unitat gestiona tots els casos de violència que es notifiquen, assessora les direccions dels centres per al seu abordatge i es coordina amb els serveis territorials.

Es pot contactar amb la USAV per correu electrònic (usav.educacio@gencat.cat) o bé per telèfon (900 923 098). L'horari d'atenció és de dilluns a divendres de 8 a 19 hores.

4.2 Aplicació web UsApps

El 2021 es crea la UsApps, que és una aplicació web del Departament d'Educació que permet comunicar d'una forma fàcil, intuïtiva i eficaç les situacions de violència a la Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV).

És, per tant, el canal de comunicació per donar visibilitat a les violències naturalitzades als centres educatius, i per identificar-les i actuar per protegir infants i adolescents.

La pot utilitzar l'alumnat i qualsevol persona de la comunitat educativa, tant si pateix directament una situació de violència com si n'és testimoni.

La UsApps té l'objectiu de donar veu a les persones afectades, trencar el silenci i l'aïllament en què viuen i iniciar la intervenció específica, tot garantint-ne la confidencialitat.

Aquest any 2023 s'ha incorporat un xat per generar un espai de confiança i crear un vincle d'ajuda i escolta.

Aquest sistema vetlla per protegir les dades de les persones que es posen en contacte amb la USAV i de les afectades per la situació de violència.

4.3 Referents del pla Les escoles lliures de violències

Per a un desplegament reeixit del pla LELV, se n'han establert referents tant als serveis territorials com als centres educatius.

Les persones de referència han de rebre formació especialitzada en perspectiva de gènere i en detecció de qualsevol tipus de violència.

Referents al centre educatiu

Cada centre educatiu ha de tenir aquestes persones referents:

- El director o directora del centre educatiu és la persona responsable d'activar els protocols i coordinar-se amb la Unitat de Suport a l'Alumnat en situació de Violència (USAV). També ha de coordinar les tres persones referents dins del

centre educatiu i distribuir els seus nivells d'implicació.

- Referent de coeducació i perspectiva de gènere del claustre. És la persona responsable de la coordinació de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat, explicada a l'apartat Coordinador o coordinadora de coeducació, convivència i benestar de l'alumnat, en conseqüència li corresponen totes les funcions que s'hi descriuen.
- Persona impulsora de la igualtat al consell escolar. Una vegada constituït el consell escolar del centre, aquest ha de designar una persona que impulsi mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones.
- Referent de violència zero de l'alumnat. Les seves funcions són: donar suport a l'alumnat que pateix situacions de violència i acompanyar-lo a comunicar la situació que estan vivint a la persona referent de coeducació i perspectiva de gènere; vetllar perquè la difusió de la UsApps arribi a l'alumnat i sigui visible, i recollir els dubtes i les qüestions en relació amb les violències que els puguin plantejar l'alumnat i traslladar-los a l'equip directiu. Com a mínim hi ha d'haver dos alumnes referents per cada etapa educativa, que s'escullen a principi de curs mitjançant un procés participatiu.
- L'equip directiu ha de vetllar perquè la resta de la comunitat educativa conegui aquests alumnes i puguin desenvolupar les seves funcions dins del centre.

Referents als serveis territorials

Coordinador o coordinadora dels serveis educatius. Les seves funcions són: participar en la comissió de seguiment del pla LELV; establir contacte directe amb la USAV; coordinar totes les persones referents dels serveis territorials; tenir informació dels casos que entren, de les dificultats i mancances i/o dels punts forts per tal de millorar el circuit d'atenció a les violències, i intervenir en els casos d'especial dificultat.

- Referent de coeducació i perspectiva de gènere: és qui té la informació dels casos que hi ha al territori per tal de destinar formacions als centres on s'hagin detectat necessitats.
- Referent de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica del territori: és la persona que dona suport als diferents equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) en l'acompanyament emocional de l'infant o adolescent en situació de violència, i coneix i difon els serveis especialitzats d'abordatge de les violències al territori, com ara el Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), el Servei d'Intervenció Especialitzada per a la recuperació de les violències masclistes (SIE) o serveis socials del municipi, entre d'altres.
- Referent de la inspecció educativa. Les seves funcions són: centralitzar la informació dels casos en coordinació amb la USAV, amb la persona coordinadora del SE dels serveis territorials o del Consorci d'Educació de Barcelona i amb els equips directius dels centres educatius; coordinar la inspecció educativa del seu servei territorial en matèria de violència; facilitar el contacte de l'inspector o

inspectora del centre educatiu si s'escau; donar suport a la inspecció del centre en l'assessorament i acompanyar les direccions dels centres educatius davant de qualsevol índex de maltractament o violència, si s'escau, i en l'activació del protocol i abordatge del cas, si escau, i assessorar la inspecció del centre sobre mesures sancionadores per tal que la direcció del centre les apliqui en els casos de violència exercida pel personal docent.

5 Normativa aplicable (acompanyament a l'alumnat)

[Llei orgànica 8/2021](#), de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència, art. 35.1 (BOE núm. 134 de 5.6.2021)

[Llei 19/2020](#), del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació, arts. 3.2 i 10 (DOGC núm. 8307 de 31.12.2020)

[Llei 17/2015](#), del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, art. 21 (DOGC núm. 6919 de 23.6.2015)

[Llei 11/2014](#), del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals, i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, art. 11 i 12 (DOGC núm. 6730 de 17.10.2014)

[Llei 14/2010](#), de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, art. 5.1 i 100.3 (DOGC núm. 5641 de 2.6.2010)

[Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació, art. 30.2, 32.1 i 33.1 (DOGC núm. 5422 de 16.7.2009)

[Llei 5/2008](#), del 24 d'abril, del dret a les dones a erradicar la violència masclista, art. 12 (DOGC núm. 5123 de 2.5.2008)

[Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent, art. 4.1 i 7 (DOGC núm. 5753 de 11.11.2010)

[Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, art. 11 (DOGC núm. 4670 de 6.7.2006)

[Acord GOV/97/2017](#), de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya. (DOGC núm. 7416 de 20.7.2017)

[Acord GOV/79/2016](#), de 14 de juny, pel qual s'aprova el Protocol d'actuació, entre els departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu (DOGC núm. 7443 de 16.6.2016)

[Document refós de mesures del Pacte d'Estat contra la violència de gènere](#)
(Congrés i Senat, maig de 2019)